

**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ**

Факультет:	Дизайн
Кафедра:	Мультимедійний дизайн
Галузь знань:	02 Культура і мистецтво
Спеціальність:	022 Дизайн
Рівень вищої освіти:	перший
Рік навчання:	1
Семестр:	1
Вид дисципліни:	з циклу професійної і практичної підготовки

КОЛЬОРОЗНАВСТВО

Семестр 1 (01 вересня 2023 – 7 грудня 2023)

Викладачі	ГОРБАТЕНКО Людмила Павлівна, доцент, PhD (кандидат мистецтвознавства)
E-mail	ludmilagor07@gmail.com
Заняття	за розкладом
Адреса	ауд. 108, поверх 1, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	+38 (057) 706-02-81, кафедра живопису ХДАДМ

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Кольорознавства» є певний обсяг знань з фізики, та фізіології, що стосується кольору та будови ока. Обов'язковим є достатній рівень навичок роботи з фарбами у техніці гуаш. Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу вибіркової дисципліни та підготовки у практичній роботі.

МЕТА І ЗАДАЧІ КУРСУ

Метою дисципліни «Кольорознавство» є опанування та вміле використання основних закономірностей завдань кольорознавства у практичній роботі ахроматичної та хроматичної композиції.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Загальний обсяг навчального навантаження дисципліни «Кольорознавство» на 1 курсі становить 3 кредити ECTS (90 годин, у тому числі аудиторних – 30 годин практичних занять, самостійних занять – 60 годин). Формою контролю є екзаменаційні перегляди. Загальний обсяг навчального навантаження дисципліни «Методика проектної діяльності в дизайні».

1 МОДУЛЬ, АХРОМАТИКА

Тема 1. Вияв середнього сірого. Ахроматична композиція.

Тема 2. Ахроматичний ряд.

Тема 3 Загальна світлотна тональність.

2 МОДУЛЬ, ХРОМАТИЧНА ГАРМОНІЗАЦІЯ

Тема 4. Спектральна шкала та спектральне коло.

Тема 5. Позиції колірних відношень.

Тема 6. Типи колірної організації композиції. Тема 7. Рух кольору на площині.

Тема 8. Рух кольору у просторі.

Дисципліна забезпечує загальні та спеціальні (фахові) компетентності:

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 8. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Програмні результати навчання:

ПРН 12. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну, застосовувати прийоми графічної подачі при вирішенні проектних завдань.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Метод повідомлення нових знань – практична робота в процесі виконання серії завдань. Мета запропонованих завдань – опанування та вміле використання на практиці основних закономірностей кольорознавства, основ колірнього сприйняття, закономірностей побудови колірної композиції та набуття практичних навичок роботи з матеріалами. Основними дидактичними принципами, покладеними в основу викладання дисципліни є:

- навчання на високому рівні труднощів;
- швидкий темп вивчення навчального матеріалу;
- усвідомлення матеріалу через проживання (активні форми навчання);
- систематична робота над особистісним розвитком студентів.

За термін навчання студенти повинні привчитися працювати з поставленою задачею керівником, але без прямих рекомендацій. Роль викладача є більш за все консультативною, тому що викладач виступає в ролі «замовника» той чи іншої роботи студентів. Розвиток у процесі навчання здійснюється не тільки змістом навчального матеріалу, але й особистістю викладача і стилем спілкування зі студентами.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Показ робіт із методичного фонду. Демонстрація матеріалу за допомогою лабораторних приладів. Ознайомлення студентів з електронними версіями матеріалу з кольорознавства та застосування додаткової літератури з дисципліни та методичних рекомендацій:

Горбатенко Л.П. Методичне рішення декоративного натюрморту// Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Кольорознавство» для студентів 1 курсів напрямом підготовки: 6.020207 «Дизайн» Факультет «Дизайн». Професійне спрямування: «Мультимедійний дизайн», «Графічний дизайн» – Харків: ХДАДМ, 2017. – (відеоматеріал)

Горбатенко Л.П. АХРОМАТИКА. Методичні рекомендації з дисципліни «Кольорознавство» для студентів 1-го курсу спеціалізацій «Графічний дизайн», «Промисловий дизайн», «Дизайн інтер'єру» – Харків: ХДАДМ, 2015. – 33с.:іл.

Горбатенко Л.П. ХРОМАТИЧНА ГАРМОНІЗАЦІЯ. Методичні рекомендації з дисципліни «Кольорознавство» для студентів 1-го курсу спеціалізацій «Графічний дизайн», «Промисловий дизайн», «Дизайн інтер'єру» – Харків: ХДАДМ, 2015. – 32с.:іл.

Горбатенко Л.П. Навчальна програма з дисципліни «Кольорознавство» для студентів 1 курсів для студентів заочної форми за напрямом підготовки: 6.020207 «Дизайн» – Харків: ХДАДМ, 2016. – 6с.

Горбатенко Л.П. КОЛЬОРОЗНАВСТВО. Методичні рекомендації з дисципліни «Кольорознавство» для студентів 1-го курсу спеціалізації «Графічний дизайн», – Харків: ХДАДМ, 2019. – 30 с.: іл.

Горбатенко Л.П. Методичні рекомендації з дисципліни «Кольорознавства» для студентів 1 курсу за освітньо-професійною програмою «Архітектурно-ландшафтне середовище» першого рівня вищої освіти галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування». Харків: ХДАДМ, 2021. 40 с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Вступ до курсу. <https://www.facebook.com/ludmila.gor.7/videos/1254577962080512>

Розділ 1. Ахроматика. ХДАДМ <https://www.facebook.com/ludmila.gor.7/videos/1573716669753372>

Розділ 2. Колір. ХДАДМ. <https://www.facebook.com/ludmila.gor.7/videos/667772894930184>

Розділ 3. Типи кольорової організації в композиції. ХДАДМ.

<https://www.facebook.com/100001412850265/videos/pcb.4690720960984953/1054513872056609>

Кольорознавство. Екзамен. ХДАДМ.

<https://www.facebook.com/100001412850265/videos/958792221393746/>

НЕОБХІДНІ МАТЕРІАЛИ, ОБЛАДНАННЯ І ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Планшети 40x60 – 3шт., 50x70 – 1 шт., пензлі, палітра, папір, клей, гумка, олівець, лінійка, канцелярський ніж, фарби гуаш.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

1. Для дистанційних занять використовується програма Skype за певним розкладом (посилання надаються у внутрішній групі Telegram). Інша комунікація (консультації) відбувається шляхом листування у Telegram.

2. На внутрішній Google Диск кафедри висилаються робочі файли з розширенням *jpg*. або *mp4*. Презентації – з розширенням *pdf* або *jpg*. Файли підписуються таким чином: *прізвище_назва завдання*.

3. Всі питання, пов'язані із дисципліною, можуть вирішуватися у внутрішній групі Telegram, де викладено додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Заняття ґрунтуються на взаємоповазі. Вітається: любов до «чистого» вектору, схильність до технічної роботи, а також сміливість, завзятість та усидливість. Під час занять необхідно вимкнути звук телефонів (або Skype у випадку дистанційних занять). За необхідності студент має спросити дозволу покинути Skype.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропуски занять без поважних причин недопустимі (причини пропуску мають бути підтвержені). Якщо студент пропустив певний етап, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання або продемонструвати на практиці.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх практичних працях. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів. Також випадок буде розглянуто комісією з академічної доброчесності.

Корисні посилання:

<https://законодавство.com/закон-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Вид заняття	Зміст	Годин	Деталі
Модуль 1				
1-2 тижд.	Практ.	Тема 1. Вияв середнього сірого. Ахроматична композиція.	4	Поточний перегляд

3-5 тижд.	Практ.	Тема 2. Ахроматичний ряд.	6	Поточний перегляд
6-7 тижд.	Практ.	Тема 3. Загальна світлотна тональність.	4	Поточний перегляд
Модуль 2				
8-9 тижд.	Практ.	Тема 4. Спектральна шкала та спектральне коло.	4	Поточний перегляд
10-11 тижд.	Практ.	Тема 5. Позиції колірних відношень.	4	Поточний перегляд
12-13 тижд.	Практ.	Тема 6. Типи колірної організації композиції.	4	Поточний перегляд
14 тижд.	Практ.	Тема 7. Рух кольору на площині.	2	Поточний перегляд
15 тижд.		Тема 8. Рух кольору у просторі.	2	Екзаменаційний перегляд

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Модуль	Тема	Форма звітності	Бали
Модуль 1	Тема 1-7.	Модульний перегляд	0-50
Модуль 2	Тема 4-12. Реферат	Екзаменаційний перегляд	0-50
Всього за 1 (осінній) семестр		Екзам. перегляд	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали	0–10	0–40	0–50	Критерії оцінювання
A+	10	40	50	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, опрацював додаткові матеріали, що знайшло відображення в якісно виконаному завданні, з проявом творчого підходу. Розширив роботу до рівня участі у конкурсах та опублікував теоретичну частину (тези/стаття до конференції/журналу). Не мав жодних пропусків занять без поважних причин.
A	9	38-39	48-49	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Не мав жодних пропусків занять без поважних причин. Подача акуратна, креативна, без помилок.
A-	8	35-37	47-49	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без значних помилок.
B	5-7	32-34	45-48	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька помилок.
C	4	30-33	41-44	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки.
D	2-3	28-32	34-39	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з розумінням побудови конструкцій.
E	1	27-29	32-33	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо), проблеми з розумінням побудови конструкцій, присутні ознаки недоброчесної роботи.
FX	0	0	0	Пропуск поточного контролю

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзаменаційний перегляд. Для отримання оцінки необхідно пройти поточні етапи контролю у формі перевірок процесу аудиторної та самостійної роботи. У випадку невчасного виконання завдання оцінка знижується до 10 балів (в залежності від модуля та складності завдання).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація A (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90-100	A	A+ 98-100	задовільно	64-74	D
			A 95-97			
			A- 90-94			
добре	82-89 75-81	B C		незадовільно (повторне проходження)	35-59 0-34	FX F

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за:

- а) участь у конференції або публікацію статті за темами дисципліни (5 та 10 балів відповідно);
- б) участь у конкурсах та/або виставках за темою дисципліни (всеукраїнські – 5, міжнародні – 10);
- в) активність на заняттях, участь у житті групи тощо (1–3).

Максимальна кількість балів-бонусів – 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

Victor Vasarely . Publisher Centre Pompidou Ouvrage broché. Text in Bilingue Français, 2019. 60 p.

Йоганнес Іттен. Мистецтво кольору. Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва, 2022. 96 с. URL: alka-book.com/ua/knigi_po_dizaynu_i_arhitecture-715/mistetstvo_koloru_subektivniy_dosvid_i_obektivne_piznannya_yak_shlyah_do_mistetstva-206634?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=smartcampaign_it&utm_content=auto_place&utm_term=smartcampaign_it&gclid=Cj0KCQiA4OybBhCzARIsAicfn9IKPy7KDdsj9nQIU3uVMjfvCkJKZZJd710HRJ57Knc9rfV2D7FDK1MaApc0EALw_wcB

Прокопович Т. Основи кольорознавства навч. посіб. Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2022. 124 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20686>

Психологія кольору // За матеріалами авторського курсу лекцій Нелюбова М.В./ URL: http://www.aratta-ukraine.com/text_ua.php?id=2117 (дата звернення. 21. 09. 2021 .)

Кафедра живопису ХДАДМ: традиції та сучасність / Міністерство освіти і науки України; Харківська державна академія дизайну і мистецтв; Факультет образотворчого мистецтва; Упор. М.І. Деркач, В.Ю. Гальченко. Харків: ХДАДМ, 2015. 123 с.

Прищенко С. В. Кольорознавство: навчальний посібник / за ред. проф. Є. А. Антоновича. Київ : Альтерпрес, 2010. 354 с.